

OHJEISTUSTA YLEISÖTILAISUUDEN JÄRJESTÄJÄLLE

Ilmoitus yleisötilaisuudesta, jossa ennakoidaan olevan yhtä aikaa vähintään 500 vierailijaa, pyydetään tekemään vähintään 30 vrk ennen tapahtuman alkua.

Vastaavasti pienemmästä yleisötilaisuudesta ilmoitus pyydetään tekemään viimeistään 14 vrk ennen tapahtuman alkua.

Ilmoituslomake löytyy osoitteesta tervo.fi → asuminen ja ympäristö → terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto → lomakkeet ja ohjeet. Tilaisuuden järjestäjä toimittaa lomakkeen liitteenä luettelon tapahtumaan tulevista elintarviketoimijoista.

Tapahtumia valvotaan valvontasuunnitelman mukaisesti.

Muita yleisötapahtuman ilmoituksia ja lupia ovat mm. poliisille tehtävä yleisötilaisuusilmoitus ja ympäristönsuojeluviranomaiselle annettava meluilmoitus. Vinkkejä tarvittavista luvista ja ilmoituksista saa eri viranomaisten ja valvontayksiköiden internetsivuilta.

TERVEYDENSUOJELU

Tilaisuuden järjestäjän tulee huomioida, että suuressa yleisötilaisuudessa on talousveden saanti järjestetty hygieenisesti, jätevedet ja jätteet käsitellään asianmukaisesti ja tilaisuuteen on varattu riittävä määrä yleisökäymälöitä sekä erilliset käymälät elintarvikkeita käsittelevälle henkilöstölle.

Mikäli tilaisuudessa on esim. elintarvikkeiden myyjiä, joilla on kylmäsäilytystä vaativia elintarvikkeita, tilaisuuden järjestäjän tulee huolehtia sähkön saannista. Jos tilaisuudessa käsitellään pakkaamattomia elintarvikkeita, tilaisuuden järjestäjän tulee huomioida, että myyntipisteiden alusta on suojattu pöly- yms. haitoilta. Suoja voi olla esimerkiksi valmiiksi asfaltoitu tai betoninen alusta, puupohja tai suojamuovi. Elintarviketoimijoille on järjestettävä astioiden ja työvälineiden pesupaikka.

Talousvesi

Elintarvikkeiden valmistukseen, käsienpesuun sekä välineiden ja elintarvikkeiden puhdistukseen on käytettävä pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (401/2001) laatuvaatimukset täyttävää talousvettä.

- Vettä tulee juoksentaa ennen käyttöönottoa riittävästi erityisesti niistä vesipisteistä, jotka ovat olleet pitkään käyttämättä.
- Jakelupisteen tulee olla siisti ja siten asennettuna, ettei siitä aiheudu vaaraa talousveden laadulle.
- Käytettävien välineiden (letkut, hanat, venttiilit, pumput, säiliöt) on oltava puhtaat. Ennen käyttöönottoa ne on puhdistettava, desinfioitava ja huuhdeltava.
- Jakelupisteen hanat/letkut tulee asentaa niin, eivät ne kosketa maata tai muuten likaannu. Vedenjakelupisteellä maan olisi hyvä olla pois päin viettävä, jotta esim. säiliön eteen ei pääsisi muodostumaan lammikkoa.
- Maan vettymistä ja liejuuntumista voidaan estää asettamalla veden jakeluhanan alle alusta, esim. kuormalava.

- Jos vedenjakelusäiliöt joudutaan jättämään valvomatta yleiselle paikalle, säiliöt tulee varustaa lukituksin mahdollisen ilkvallan varalta.
- Tapahtuma-alueen vesipisteet tulee olla merkittyinä sekä paikanpäällä että aluetta kuvaavalla kartalla.
Vesisäiliöiden ja -astioiden täyttö, tarkastus, puhtaanapito, varastointi ja kuljetus on järjestettävä siten, että estetään pölyn sekä hyönteisten ja tuhoeläinten pääsy säiliöihin ja letkuihin.
- Varastoinnin aikana vesiasiat ja letkut on aina pidettävä suljettuina.

Jätevesi

- Jätevedet tulee johtaa jätevesiviemäriin. Mikäli tämä ei ole suoraan mahdollista, ne on kerättävä umpinaiseen säiliöön, joka tyhjennetään tarvittaessa.

Jätteet

Suurissa yleisötapahtumissa jätteet on lajiteltava.

Tilaisuuden järjestäjän velvollisuutena on:

- varata tarpeellinen määrä keräysastioita, jotka tyhjennetään riittävän usein
- tiedottaa näytteilleasettajia, myyjiä yms. yrittäjiä sekä tapahtumassa kävijöitä jätteiden keräilystä tapahtuma-alueella sekä
- huolehtia tapahtuma-alueen siivoamisesta tapahtuman jälkeen.

Yleisökäymälät

Suuressa yleisötilaisuudessa on varattava yleisölle riittävä määrä käymälöitä käsienpesumahdollisuuksineen. Käymälät on tyhjennettävä ja siivottava asianmukaisesti. Alueelle on laitettava opasteet käymälöiden sijainnista.

Ohje käymälöiden määrästä:

Osallistujamäärä	Naisille	Miehille	Näistä liikuntaesteisille
< 50	1	1	1
51—250	2	2	1
251—500	3	3	1
501—750	5	4	1
751—1 000	6	5	1
yli 1 000 osallistujaa, jokaista			
250 osallistujaa kohden	+1	+1	1/1 000 osallistujaa

Tilaisuuden järjestäjän on varattava erilliset käymälät elintarvikkeita käsittelevälle henkilöstölle.

ELINTARVIKETOIMIJIAT YLEISÖTILAISUUDESSA

Elintarvikealan toimijan on noudatettava toiminnassaan riittävää huolellisuutta, jotta elintarvikkeen säilytys-, kuljetus- ja käsittelyolosuhteet täyttävät elintarvikelain mukaiset vaatimukset. Elintarvikealan toimija vastaa elintarvikkeen turvallisuudesta.

Elintarvikkeiden myyjän velvollisuus on huolehtia, että myytäessä elintarvikkeita hyväksytystä tai ilmoitetusta liikkuvasta myyntilaitteesta tai yksiköstä, tulee myyjän tiedottaa toiminnasta etukäteen Tervon kunnan ympäristöpalveluihin. Liikkuvalla elintarvikehuoneistolla tarkoitetaan siirrettävää tai väliaikaista tilaa, kuten liikkuvaa kioskia, myyntivaunua, telttakatosta, kojua tai muuta liikkuvaa laitetta.

Tapahtumien elintarvikkeiden myynnin ja tarjoilun osalta on suositeltavaa ja käytännössä toimivinta, että tapahtuman järjestäjä tekee yhteisilmoituksen tapahtumaan tulevista elintarviketoimijoista (toimijan nimi, osoite, puhelin/sähköposti, myytävät elintarvikkeet).

Myyntipisteessä tulee olla mukana omavalvontasuunnitelma ja toiminnasta tehty hyväksymispäätös tai todistus siitä, että toiminnasta on tehty elintarvikehuoneistoilmoitus sen kunnan valvontaviranomaiselle, jonka alueella toiminta on aloitettu ja viimeisin Oiva-raportti. Tiedottaminen on tehtävä viimeistään neljä (4) arkipäivää ennen tapahtumaa Tervon kunnan ympäristöterveyspalveluihin.

Kun toimija liikkuu Tervon kunnan ympäristöterveyspalveluiden toimintaa-alueella, ja jonka terveysvalvontaviranomaiselle liikkuvasta elintarvikehuoneistosta on alun perin tehty ilmoitus, ei tiedottamista tarvitse tehdä.

Vähäriskisestä elintarvikemyynnistä tai tarjoilusta ei tarvitse tehdä ilmoitusta Tervon kunnan terveyspalveluihin, kun toimija on yksityinen henkilö tai toimintaa ei voida pitää elinkeinon harjoittamisena. Tällaisia ovat esimerkiksi yksityishenkilöiden tai harrastekerhojen vähäinen elintarvikkeiden myynti tai tarjoilu (esim. kahvitarjoilu, pullan, pikkuleipien ja voileipien tarjoilu). Ruuan valmistus, myynti ja tarjoilu kuuluvat riskitoimintoihin ja edellyttää tiedottamista.

Ulkomyynnin olosuhteet edellyttävät pääsääntöisesti, että ruokaa voi valmistaa vain paikan päällä tarjottavaksi, ei muualla pakkaamista tai muualla tapahtuvaa myyntiä varten. Hygieeninen ruoan valmistaminen edellyttää usein sitä, että ruoanvalmistus tapahtuu riittävän erillään muusta toiminnasta, päältä, takaa ja sivuilta suojatussa tilassa ellei myyntipiste ole sijoitettu kokonaan tai osittain rakennuksen sisään.

Ruuanvalmistuksessa pinnat, välineet ja elintarvikkeet on suojattava pisaratartunnalta, pölyltä ja muilta haitoilta. Kuumennuslaitteet on sijoitettava katokseen, myyntipisteen sisäpuolelle, ei kulkukäytävälle. Elintarvikkeiden säilyttämistä varten on riittävästi tilaa.

Elintarvikkeiden kuljetuslaatikoita tai pakkauksia ei säilytetä maassa ilman alustaa. Kuljetuslaatikoista ei saa aiheutua haittaa elintarvikkeille myyntipisteessä.

Käsienpesua varten on oltava hanallinen lämminvesisäiliö, saippuaa ja käsipyyhkeet. Desinfioivat käsihuuhteet ovat myös hyväksyttäviä esim. makkaranmyyntipisteissä ja talvella.

Laitteiden ja työvälineiden pesupaikka on osoitettava. Myyntipisteessä käytettävä talousvesi on otettava keittiötiloista tai siihen tarkoitukseen. varatusta vesipisteestä.

TUPAKOINTI YLEISÖTILAISUUKSISSA

Tupakkalaki kieltää tupakoinnin ulkoilmatapahtumien katsomoalueella. Lain tavoitteena on, että eri tapahtumissa (festivaalit, ulkoilmakonsertit, urheilutapahtumat jne.) voidaan seurata esitystä savuttomassa ympäristössä. Vastuu tupakointikieltojen toteutumisesta on aina tapahtuman järjestäjällä. Tupakointia varten voidaan järjestää erillinen alue.

Tilaisuuden järjestäjän/ulkotilan haltijan tulee ottaa huomioon seuraavaa:

- Tupakointikieltoalue sekä mahdollinen alue, jossa tupakointi sallitaan, merkitään selkeästi.
- Tupakansavu ei saa kulkeutua tupakointiin tarkoitettuun alueelta muualle tapahtuman tapahtuma-alueelle.
- Tupakointikieltojen noudattamista tulee valvoa. Järjestysmiehet tulee ohjeistaa puuttumaan mahdollisiin rikkomuksiin.
- Tupakanmyyntiä varten on aina haettava myyntilupa ja hakemus on jätettävä vähintään 2 viikkoa ennen tapahtumaa. Vaatimus koskee myös tilapäistä myyntiä.

Lisätietoa tupakan myynnistä: <http://www.valvira.fi/tupakka/myynti>

MELU

Jo tapahtumaa suunniteltaessa tulee huomioida ympäristöön kohdistuva melurasitus. Kuulutukset ja musiikkiesitykset äänentoistolaitteita käyttäen edellyttävät yleensä tapahtuman järjestäjältä ns. meluilmoituksen tekoa ([Ympäristönsuojelulaki](#)). Meluilmoitus sisältää arvion melun leviämisestä ympäristöön ja mahdolliset meluntorjuntatoimenpiteet. Ilmoitus on tehtävä **viimeistään 30 vrk.** ennen tilaisuutta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Yhteystiedot löytyvät osoitteesta: tervo.fi → asuminen ja ympäristö → terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto → lomakkeet (ilmoitus yleisötilaisuus).

Tervon kunta Ympäristöterveyspalvelut					
Suonenjoen toimipiste: Herralantie 1 PL 5 77601 SUONENJOKI	+ 358 44 7499400 + 358 44 7499420 + 358 44 7499 422 + 358 44 7499424	ymparistoterveys@tervo.fi	Pielaveden toimipiste: Puustellintie 35 72400 PIELAVESI	+ 358 44 7499423	